

ธรรมที่ไม่แข่งหน้าแข่งหลัง

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

เทศน์บนศาลา วันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๔๑

ณ วัดสันติธรรมาราม ต.คลองตากต อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

เราชาวพุทธ เราตั้งใจฟังธรรม พระพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรม ตรัสรู้ธรรมแล้วถึงเป็น พระพุทธเจ้า เป็นเจ้าชายสิทธัตถะ สละราชสมบัติออกมา แสวงหาโมกขธรรม ปฏิบัติจนพบธรรม ใจ ถึงได้ปัญญา เยาะเขี่ยมารด้วย แล้วรู้ตามความเป็นจริงด้วยว่าอันนี้คือธรรมะ ธรรมแท้ๆ ที่ สถิตในหัวใจของพระพุทธเจ้า

ฟังธรรมไป ธรรมที่เป็นขั้นเป็นตอน ธรรมที่ไม่แข่งหน้าแข่งหลัง ธรรมที่เป็นขั้นเป็นตอน ขึ้นไป คนเราเกิดแล้วก็ตาย เกิดมาทุกคนต้องตายหมด เกิดมานะ การเกิดมาก็แสนทุกข์ เกิดมาใช้ ชีวิตก็อยู่ในความทุกข์อยู่ในชีวิต แล้วก็ตายก็ต้องมีแต่ความทุกข์ เกิดมา ก่อนจะเกิด หมอตำแยก็ ต้องมียามีสมนไพร หมอทางวิทยาศาสตร์ก็ต้องมียาตามการทำเด็กให้เกิดขึ้นมา เห็นไหม ต้องมียา ทุกขั้นตอนไป ถึงทุกข์ก็พอจะสมานชีวิตนี้ให้พอเป็นไปได้ เพราะมียาเป็นขั้นตอนไป

ยากคือธรรมไป ธรรมที่ละเอียด ธรรมที่หายากไป ธรรมเหมือนกัน เห็นไหม แล้วพอเกิดเป็น มนุษย์แล้วก็ทุกข์พอสมควร แล้วสละจากมนุษย์ออกมาประพาศพรหมจรรย์เป็นพระ เป็นฌร เป็นผู้ปฏิบัติ แล้วก็ต้องตายเหมือนกับทางโลกเหมือนกัน เห็นไหม ตายไปแล้ว ขึ้นไหนก็ตาย จะ ขึ้นไหนก็ต้องตายถ้าต้องตายแล้ว ตายจากพระออกไปเป็นฆราวาสอย่างเก่า เพราะอะไร

เพราะว่าธรรมที่มันแข่งหน้าแข่งหลังสิ ธรรมที่ว่าอยากจะอวดไป มันกิเลสอวดเจือไปใน ธรรมนั้นไป หลวงปู่มั่นถึงได้บอก ทองคำอยู่ในร้าน ทองคำที่ออกมาจากเหมืองแล้วถึงเป็นทองคำ แท้ ทองคำที่อยู่ในดิน ทองคำ ธรรมะของพระพุทธเจ้าเป็นทองคำแท้ แต่ธรรมะของผู้ที่แข่งหน้า แข่งหลังนั้นล่ะ คนที่แข่งหน้าแข่งหลังอยากอวดด้วยกิเลสไป มันอยากอวด อยากจะแข่งหน้า อยากจะอวดเก่ง การอวดเก่งก็ต้องตายไปพร้อมกับกิเลสไป ธรรมแท้ๆ ถึงไม่แข่งหน้าแข่งหลัง

ดูอย่างหมอ หมอเรียนจบมาแล้วมาให้รักษาได้ไหม ในอำเภอโพธารามนี้มีหมอห้ามรักษาให้หมด เพราะอะไร เพราะอาจารย์ที่โรงพยาบาลเขายังอยู่ ต้องให้อาจารย์ที่โรงพยาบาลที่มหาวิทยาลัยหมอตายให้หมดก่อน แล้วหมอโพธารามถึงจะได้รักษาคนไข้ เป็นอย่างนั้นโพธารามจะอยู่ได้ไหม อำเภอโพธารามนี้ ถ้าไม่มีหมอ หมอไปอยู่ที่อำเภอโพธาราม ในโรงพยาบาลอำเภอโพธารามทั้งอำเภอเลย แล้วบอกให้หมอทั้งโรงพยาบาลทั้งอำเภอนี้ห้ามรักษาคน เพราะจะแข่งหน้าแข่งหลังอาจารย์ที่อยู่ที่มหาวิทยาลัยมหิดล

ทำไมหมอที่โรงพยาบาลนี้ต้องรักษาคน เพราะว่าเขาได้เรียนจบมาตามหลักสูตรของนายแพทย์ เป็นธรรมแท้ใจ จบหลักสูตรของหมอ ได้รับปริญญาตามความเป็นจริง ถึงวินิจฉัยโรควิเคราะห์โรคได้ตามความเป็นจริง ไม่ใช่หมอเถื่อน หมอที่ไม่มีการศึกษามา ถึงเวลาก็มาจับแะๆ ต้องใช้ยานี้ ใช้ยานี้ อะไรมาก็คิดยาๆ คิดด้วยเตตรา คิดคุมไว้ใจ นั่นถึงว่าเป็นการแข่งหน้าแข่งหลัง มันแข่งเพราะมันไม่รู้จริง ความไม่รู้จริงของมันถึงได้แข่งหน้าแข่งหลัง

แต่หมอที่จบมาจากมหาวิทยาลัยตามวิทยาศาสตร์ เขาไม่แข่งหน้าแข่งหลัง เขาวิเคราะห์โรคเป็นโรคๆ ไป เขาให้ยาเป็นโรคๆ ไป หมอที่โรงพยาบาลนั้นเขารักษาคนแล้วเขาผิดตรงไหน เพราะเขาได้รับการศึกษามา จบมาเป็นหมอ เป็นปริญญา เป็นปริญญาของหมอ เขาถึงมารักษาคนไข้ถูกต้องตามวิชาการที่เขาศึกษามา แล้วคนไข้ก็หายมาเป็นคนๆ ไปที่พอที่จะหายได้

โรคที่มันต้องตายไป โรคเอดส์ โรคที่รักษาไม่ได้ต้องตายไป เพราะยังไม่มีทางรักษา เอดส์นี่ก็คือกิเลส พระพุทธเจ้าตรัสรู้เป็นธรรมชั้นเอก ฆ่ากิเลสทั้งหมด แล้วธรรมอันนั้นทำไมถึงแพ้ออกมาทำไมถึงใช้ไม่ได้ละ มันแข่งหน้าหรือไม่แข่งละ...มันพุดด้วยความอยากอวด คนตาบอดใจคนตาบอดไม่รู้ก็อวด ว่าตัวเองเป็นหมอเถื่อน ความเป็นหมอเถื่อนถึงไม่เข้าใจว่าการเป็นหมอจริงเขารักษาวิธีการแบบใด

เห็นคนอื่นรักษาก็ตัวเองจะว่าเกินหน้าเกินตา ไอ้ธรรมจะแข่งหน้าแข่งหลังหรือว่าไอ้คนอิจฉาจะแข่งหน้าแข่งหลัง ความอิจฉา ความไม่ให้เป็นไปมันจะแข่งหน้าแข่งหลังไง ตัวเองเอาอะไรไปจับธรรม ตัวเองมีปัญหาตรงไหนเอามาจับธรรม? มีแต่ความมีดบอด เขาเอาความมีดบอดมา แล้วคนที่ตาสว่างก็ห้ามรักษาสี นั่นหรือเป็นความเป็นจริง มันไม่ใช่ความเป็นจริง

ถึงว่าพึงธรรมเป็นขั้นเป็นตอน พึงธรรมที่ไม่แข่งหน้าแข่งหลัง ธรรมแท้ๆ ไม่แข่งหน้าแข่งหลัง เพราะมันต้องรักษาคนไข้ คนไข้จะปล่อยให้ตายต่อหน้าเรา อันนั้นจะเป็นความถูกต้องหรือ

คนไข้อยู่ต่อหน้าเรา เราก็ต้องรักษาตามความเป็นจริง มีภูมิธรรมแค่ไหน เห็นไหม มีภูมิธรรมแค่ไหน ถ้าไม่มีภูมิธรรม ถึงบวชเป็นพระก็ต้องตายไป เพราะธรรมมันแข่งหน้าแข่งหลัง

ถ้าไม่แข่งหน้าแข่งหลัง อุบัติฆาตภัยให้มานะ เกสา โลมา นขา ทันตา ตโจ นี่ธรรมไม่แข่งหน้าแข่งหลัง เพราะอุบัติฆาตภัยบวชก็ต้องให้กรรมฐานมาก่อน การทำกรรมฐาน การแทงทะลุกรรมฐานอันนั้นไง รู้ตามความเป็นจริง เห็นไหม ไม่แข่งหน้าแข่งหลัง อันนี้มันลึ้มใจ ลึ้มกรรมฐาน ๕ ไปเอาอะไรกันนั้นนะ? เอาสิ่งที่ว่ามันเป็นเล่ห์เป็นเหลี่ยมใจ เป็นเล่ห์เป็นเหลี่ยม เป็นการแข่งหน้าแข่งหลัง เพราะมันแข่งออกไป กิเลสมันออกหน้าไปก่อนแล้วธรรมมาไม่ทันไง มันถึงดับจากเพศสมณะไป เพราะกิเลสมันออกหน้า ธรรมมันมาหุนไม่ทัน ถ้าไม่แข่งหน้าแข่งหลัง ธรรมแท้ถึงออกมาก่อนไง

พระกัจจายนะอยู่ชนบทประเทศ สั่งสอนพระโสณะจนพระโสณะสำเร็จเป็นพระอรหันต์ ให้กลับไปหาพระพุทธเจ้า จะไปเฝ้าพระพุทธเจ้า ให้ขอกับพระพุทธเจ้าด้วยว่า ขอให้ชนบทประเทศใส่รองเท้าได้เกิน ๒ ชั้น ให้ชนบทประเทศ ๕ องค์ บวชพระได้ ถ้าพระกัจจายนะแข่งหน้าแข่งหลัง พระพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรม แล้วห้ามพระแสดงธรรม พระที่เป็นลูกศิษย์พระพุทธเจ้าห้ามแสดงธรรม เพราะพระพุทธเจ้ายังอยู่ ศาสนาจะมาถึงปัจจุบันนี้ไหม

ศาสนานี้มาถึงปัจจุบันนี้ พระพุทธเจ้าตรัสรู้ เป็นพระอรหันต์ เป็นพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เป็นครูสอนเทวดา เป็นครูสอนมนุษย์ แล้วมาสั่งสอนปัญจวัคคีย์ ๕ องค์ สั่งสอนพระโสณะ พระยสะ ลูกศิษย์พระยสะครบ ๖๐ องค์ แล้วเธอจงไปอย่าช้าทางกัน เพื่อเผยแพร่ธรรมะของพระพุทธเจ้า...แข่งไหม? ถ้าแข่งพระพุทธเจ้าบอกว่า เธออย่าสั่งสอนใคร ต้องให้พระพุทธเจ้านิพพานก่อนแล้วเธอค่อยสั่งสอนเขา อย่างนั้นถึงว่าไม่แข่งหน้าแข่งหลังหรือ ต้องเป็นอย่างนั้นหรือเปล่าถึงไม่แข่งหน้าแข่งหลัง

พระพุทธเจ้าไม่ได้สอนอย่างนั้น คำว่า “แข่งหน้าแข่งหลัง” เพราะกิเลสมันแข่งออกไป การเทศนาว่าการออกไป เอากิเลสออกไปอวดกัน ถึงว่าเป็นการแข่งหน้าแข่งหลัง

ธรรมะเป็นของประเสริฐ ยาเป็นสิ่งที่รักษาโรค ธรรมไม่มีในโลกนี้มีแต่ความเดือดร้อน ธรรมเผยแผ่ออกไป น้ำสमानโลกทั้งโลก มันจะไปแข่งตรงไหน มีแต่ต้องการเรียกร้องหาธรรม แสวงหาทุกอย่าง แสวงหาธรรมทุกอย่าง มันว่าแข่งหน้าแข่งหลัง อะไรมันแข่ง มันไม่มีธรรมจะออกมาต่างหากละถึงว่าได้แข่ง ลองธรรมออกไปมันจะเอาอะไรมาแข่ง

มันตาบอด ความเป็นตาบอด พระพุทธเจ้าไม่ได้ว่าอย่างนั้นเลย เห็นไหม ขนาดไปนี่อย่าให้
ซ้ำทางกัน ถ้ามันซ้ำทางกัน มันจะเสียบุคลากรไปหนึ่ง ให้แยกทางออกไปเพื่อจะได้กว้างขวาง
ออกไป

แต่ครูบาอาจารย์พูดอยู่...ถูกต้อง ว่าไม่ให้แข่งหน้าแข่งหลัง การแข่งหน้าแข่งหลัง ทำไมครู
บาอาจารย์ถึงได้ดันพระออกมาให้ธรรมไหนก็ได้ออกมารับกิเลสของโลก ถ้าเป็นความจริงแล้ว
ท่านดันออกมาเลย ท่านดันออกมาเอง ท่านต้องว่าเองว่าแข่งหน้าแข่งหลัง

นี่ครูบาอาจารย์ไม่ได้ว่า ไอ้คนตาบอดมันว่า ไอ้คนตาบอดมันอยากอวดดี มันเอาอะไรมา
พูด ขานี้ไม่เป็นประโยชน์กับโลกหรือ? เป็น ขานี้เป็นประโยชน์กับโลก ธรรมนี้เป็นประโยชน์กับ
หัวใจที่อยากแสวงหาธรรม ความอยากจะออกจากกิเลสมันก็มีแต่ความมืดบอด ออกไม่ได้ การ
ออกไม่ได้ก็ไปหาแต่หมอเถื่อน หมอเถื่อนแนะนำมาอย่างไรก็เชื่อหมอเถื่อน พอมานเจอหมอจบจาก
โรงพยาบาลมา เป็นหมอวิทยาศาสตร์ที่เขาจะเสนอยามา...ไม่รับฟัง ไม่ยอมกินยานี้ เพราะความ
เคยชินของกิเลส กิเลสมันเข้ากับกิเลสไง

กระแสของโลก กระแสของกิเลส กระแสของพระ เห็นไหม พระที่ว่าบวชแล้วไม่ศึกษา
เกสา โลมา นขา ทันตา ตโจ อยากจะได้หงอนไก่ อยากจะได้ตำแหน่ง แล้วก็ล้มไป เคยแต่อย่างนั้น
เคยแต่ความเคยชิน เคยแต่การลุ่มหลง พอมานเจอของจริงเข้า ึงเป็นไก่ตาแตกแล้วว่าแข่งหน้าแข่ง
หลัง

มันง มันไม่เคยเจอของดีใจ ดีเลิศ ดีจนไม่มีคุณค่า จนเทียบค่าไม่ได้ เลยกลายเป็นไก่ได้
พลอยง พลอยเม็ดหนึ่งสู้ข้าวสารเม็ดหนึ่งก็ไม่ได้ พลอยจะมีคุณค่าขนาดไหนก็ไม่มีคุณค่าสำหรับ
ไก่ จะพลอยน้ำงาม จะมีคุณค่า ก็ขอข้าวสารเม็ดเดียว ขอแลกข้าวสารเถิด ขอข้าวสารเม็ดหนึ่งฉันก็
ยังอึดท้อง พลอยนี่เอาไปแล้วกินไม่ได้ แล้วมาแข่งหน้าแข่งหลัง พอไก่มันได้พลอยมันจะไปรู้
เรื่องอะไรล่ะ

มันแข่งไม่จริง มันรู้ไม่จริง วงการของสงฆ์ วงการของพระดิเตียนกัน ว่ากัน เป็นการว่า
ผู้ใหญ่เตือนเด็ก อันนั้นเห็นด้วย วงการของสงฆ์ วงการของพระ พระพูดกันได้ แต่วงการของคน
ตาบอด เอาอะไรมาเทียบเคียง เอาอะไรมา? ก็จตาบอดต่อไป เพราะมันไม่มียารักษาตามัน จตา
บอดต่อไป

ก็ไม่ว่าไง แข่งไปตี แข่งไป ในเมื่อเป็นจริงไม่จริง พิสูจน์กันได้ ต้องพิสูจน์ก่อน ในกาลามสูตร ไม่ให้เชื่อแม้แต่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าผู้เทศนาว่าการ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสเองไว้ในพระไตรปิฎก แม้แต่ตัวท่านเองก็ยังไม่ให้เชื่อ แล้วจะเชื่อตามๆ กันมา ไม่ให้เชื่อ ให้พิสูจน์ แล้วพิสูจน์ได้ขึ้นมาหรือยัง? ก็ยังตาบอดอยู่ แล้วอันไหนมันแข่งล่ะ ในเมื่อมันตาบอด

คนตาดีเข้ามาคุยกันดี ให้ตาดีก่อน แล้วจะมารู้ว่าแข่งหรือไม่แข่ง

อยู่กับอาจารย์มหาบัว อาจารย์บัวบอกเลยเวลาเทศน์ให้พระฟังนะ ไม่สน ถ้าท่านตายไปแล้ว ผู้ที่ปฏิบัติตามถึงท่านจะต้องมาราบศพของท่าน มันมาอ้อ! ทีหลังไง แต่ถ้ายังไม่ถึงบางอ้อไม่ถึงอ้อ! ฟังแล้วก็ไม่เข้าใจ นี่เอาอะไรมาแข่งหน้าแข่งหลัง

ผู้ปฏิบัติ จิตนี้เป็นสมาธิ จิตนี้จะรวมลง ถ้าปฏิบัติ กำหนดพุทโธๆ กำหนดไว้ที่ลมหายใจ กระทบปลายจมูกนั่นนะ กำหนดลมหายใจอยู่ ความจับเข้ามา เห็นไหม สติตั้งไว้พร้อม การฝึกฝนทั้งหมด สติตั้งพร้อม กำหนดลมเข้ามาๆ ให้จิตมันละเอียดเข้าไป จิตละเอียดเข้าไป ฟังสิ ละเอียดเข้าไปของจิตมันจะสงบตัวเข้าไปๆ การสงบตัวอันนี้มันถึงจะรู้ว่าตัวตนของจิตอยู่ที่ไหน การจะกำหนดรู้ตัวของจิต มันต้องมีความศรัทธาใจ ความเชื่อมั่นในศักยภาพมนุษย์ที่เราเกิดมาเป็นมนุษย์ เห็นไหม

จิตของมนุษย์ อาสเวหิ จิตฺตานิ วิมุจฺจิสฺสูติ อาสเวหิสิ้นไป จิตนี้เป็นผู้วิมุตติ จิตมันอยู่ที่ไหน ของเราจับไปมันก็กายทั้งตัว หัวใจในกายนี้อยู่ที่ไหน หัวใจในกายนี้ จิต สมาธิ สงบเข้าไปๆ ถ้าจิตนี้สงบถึงจุดหนึ่ง จิตนี้สามารถละลายได้ด้วยตามธรรมชาติของมัน ละอย่างไร ละหมายถึงว่า จิตนี้สงบเข้าไปจนไม่ยอมรับรู้เรื่องของกาย จิตนี้ไม่รับรู้เรื่องของกาย สงบนิ่งเลย กายส่วนกาย จิตส่วนจิตแยกออกจากกันชั่วคราว ไปเห็นสภาวะจิตใจ เพราะจิตดวงนี้เกิดเป็นมนุษย์

การเกิดเป็นมนุษย์นี้มีคุณค่ามาก เพราะได้สร้างบุญกุศลมาถึงได้เกิดเป็นมนุษย์ เกิดเป็นมนุษย์แล้วพบพระพุทธศาสนา เพราะที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าประธานไว้ในโลก ประธานไว้ให้พวกเทวดาด้วย แล้วเราเกิดมาพบนะ พระพุทธศาสนานี้เลอเลิศใจ เลิศจนกว้างแสนกว้าง ลึกแสนลึก เข้าไม่ถึง ต้องทำใจให้ศรัทธาก่อน เห็นไหม

จิตนี้หายาบ จิตนี้เข้าไม่ถึงธรรม จิตนี้เข้าถึงแค่วัตถุ จิตนี้เข้าถึงแต่หนังสือ จิตนี้เข้าแต่ตัวอักษร แต่ไม่เข้าถึงเนื้อของธรรม พอจิตเริ่มสงบ เพราะเราทำใจของเราให้สงบ พอจิตเริ่มสงบเข้ามาอันนั้นต่างหากละ ตัวนั้นจะเป็นตัวสัมผัสธรรม ตัวสัมผัสสมาธิธรรมไง สมาธิที่โลกเขามีกันอยู่นี้ สมาธิที่เขาว่าจิตสงบๆ ที่มันเป็นความมหัศจรรย์ มหัศจรรย์ตรงไหน? ถ้ามันมหัศจรรย์ มันดีจริงดีเลิศ

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก่อนจะตรัสรู้ เคยไปเรียนกับคาบสมา ๒ องค์ นี่มันมีมาดั้งเดิม เพราะเขาไปเอาว่าสมาธิเป็นเราไง สมาธินี้เป็นเรา เรากับอารมณ์เป็นสมาธิ มันถึงเป็นอันเดียวกัน อารมณ์ที่มันเกิดมันจรมา สมาธินี้ก็เกิดขึ้น ตั้งอยู่ และดับไป สมาธิที่มีการเจริญขึ้นแล้วเสื่อมลง เห็นไหม ว่าจิตเสื่อมๆ เราจะเสื่อมตรงไหน เราไม่เข้าไปจับต้อง เราไม่เคยเจริญ เราไม่เคยมี แล้วอะไรมันเสื่อม แม้แต่เข้าไปจับต้อง เข้าไปสัมผัส ยังมีตั้งอยู่ เห็นไหม มีขึ้น ตั้งอยู่ แล้วก็ต้องเสื่อมไปเป็นธรรมดา มันจะเสื่อมไปเป็นธรรมดาเลย แต่เราไปยึดมันไฉนว่าเป็นเรา พอความยึดว่าเป็นเรา เห็นไหม จิตนี้สงบ พอเวลาจิตมันสงบ ความละเอียด

เราพูด เสียงกระทบหู ผู้ได้ยิน วิญญาณรับรู้ขึ้น อันนี้เราว่า จิตเราเห็นเรารับรู้ ความกระทบของจิตกับเสียง เห็นไหม โสตวิญญาณเกิดขึ้น รับรู้อยู่ จิตสงบเข้าไปๆ จิตละเอียด ฟังสิ คำว่า “จิตละเอียด” หมายถึงว่ามันละเอียดจากอารมณ์ที่อารมณ์ปกตินี้ เห็นไหม อารมณ์ที่เสียงกระทบหูนี้ อารมณ์ที่เราารู้สึกมันก็เป็นอารมณ์จรมา แต่มันละเอียดเข้าไปๆ จนมันเป็นเนื้อ เนื้อที่ไม่ต้องอาศัยกระทบ ถ้ามันอาศัยกระทบอยู่ จิตยังออกรับรู้อารมณ์ พอจิตมันสงบเข้าไป มันจะปล่อยวางอารมณ์อันนั้น ความสงบของตัวมันเองก็จิตละเอียดไป ความสงบของตัวมันเอง แล้วสติพร้อมขึ้นมา พอสติพร้อมอันนี้ มันจะรับรู้ตัวมันเองโดยไม่ต้องรับรู้เสียงกระทบ

เราจะให้เกิดเสียงขึ้นมา เราเอานิ้วเคาะกัน หรือเราเอาเหล็กเคาะกันจะเสียงดังขึ้นมา แล้วจิตปกติออกมาตามอายตนะ ก็เสียงกระทบมันถึงจะรับรู้ขึ้นมา แล้วมันก็ไปรวมสะสมลงที่มโนวิญญาณ มโนคือใจใจ เห็นไหม รวมลงเป็นข้อมูลเดิมที่ว่ามันจะคอยขุดคุ้ยขึ้นมาใช้งานเวลาเราคิดขึ้นมาไง

ตัวนี้มันก็ไม่รับรู้ ละเอียดเข้าไป นั่นถึงเป็นสมาธิ ความเป็นสมาธิ เห็นไหม เราเข้าใจสมาธิเราบรรลุของสมาธิแล้วเราก็มีความสุข แล้วเราก็ไม่เพลินมัน เพราะเราเป็นลูกศิษย์ขององค์สมเด็จพระ

พระสัมมาสัมพุทธเจ้า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกว่าจิตสงบเป็นสมาธิ เป็นสัมมาสมาธิ สมาธิในมรรคองค์หนึ่งเท่านั้น

แต่ถ้ามันแข่งหน้าแข่งหลัง มันจะว่าอันนี้เป็นผลไ้ ความสงบเข้าไปประลึกรู้อยู่นี้มันเป็นผลไ้ พระอริยเจ้าเป็นผู้รับรู้ เป็นนิพพาน มันจะเข้าใจว่าอันนี้เป็นนิพพาน ความเป็นนิพพานแข่งหน้าแข่งหลังไหม? มันแข่งธรรม มันเอากิเลสแข่งธรรม เพราะสมาธินี้ก็กิเลสส่วนๆ สมาธิกับกิเลสเป็นเนื้อเดียวกัน ความเป็นส่วนๆ อันนี้มันเป็นการคาดหมายของผู้้นั้น ความคาดหมายของผู้ปฏิบัติไ้ นี้ถ้ามันแข่งอย่างนี้ แข่งด้วยความไม่เข้าใจ แข่งด้วยความหลง ก็ยังดิ้นะ เพราะตัวเองได้สัมผัส ได้ปฏิบัติแล้ว แต่ยังเข้าไม่ถึงก็พูดไปก่อน ไอ้ตาบอดคลำช้างไ้ นี้สมาธิธรรม

ถ้าเป็นลูกศิษย์ขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เป็นชาวพุทธ มีครูบาอาจารย์คอยบอกไ้ว่าอันนี้มันเป็นผลของสมาธิ ผู้ที่ปฏิบัติธรรมมันจะมีความสุขเจือจางขึ้นไป ไม่เหือดแห้ง เห็นไหม ผู้ที่ทำบุญทำทาน พอสะอาดออกไป ความชุ่มเย็นกลับมาเป็นบุญกุศล มีบุญกุศลแล้วมีความศรัทธาได้ฟังธรรม

การฟังธรรม การรู้วิธีปฏิบัติ พอเริ่มปฏิบัติ จิตได้สัมผัสธรรมแท้ ไม่ใช่ธรรมตามตัวหนังสือไ้ ไม่ใช่ธรรมที่ว่าเป็นสิ่งประกอบ ไม่ใช่กระแสของโลกที่ตื่นกัน พิธีกรรมต่างๆ นั้นเป็นพิธีกรรมเพื่อจะเข้ามาตรงนี้ไ้ เข้ามาตรงจิตเข้าไปสัมผัสสมาธิธรรม พอถึงสมาธิธรรม ถึงบอก นี้! แล้วบอกว่าเริ่มต้นจะปฏิบัติเข้าไป

สมาธิไม่ใช่เรา เรากับสมาธิคนละอัน สมาธิเป็นสมาธิ เราเป็นเรา แต่เวลามันละเอียดเข้าไปนี้มันแยกไม่ออกไ้ มันเป็นเนื้อเดียวกัน พอเป็นเนื้อเดียวกัน มันก็ต้องหัด ยกออกมา เห็นไหม เวลาจิตมันสงบเข้าไปจนเป็นอัปปนาสมาธิ สนิทเข้าไปเลย จะนิ่ง นิ่งมีความสุขมาก เป็นผลหรือ? ไม่ใช่ เพราะมันคลายออกมา พอมันคลายออกมามันก็ทุกข์อย่างเก่า แต่มันคลายออกมา เราต้องเอาตัวนี้พิจารณาเลย ถ้ามีปัญหาทัน ปัญหารอบรู้ในกองสังขาร ปัญหารอบรู้ในความคิดของตัวเอง

เวลาจิตถอนออกจากสมาธิมันมีพลังงานอยู่ เราใช้พลังงานนั้นวิปัสสนา ยกขึ้นวิปัสสนา กาย เวทนา จิต ธรรม สติปัฏฐาน ๔ ลองพิจารณาสติปัฏฐาน ๔ แล้วนั่นถึงว่าเห็น เกสา โลมา นขา ทันตา ตโจ ตามความเป็นจริง ตามความเป็นจริงในขณะที่ปฏิบัติไ้ มันต้องเป็นปัจเจกตั้ง ต้องสมุจเฉทเข้าไปภายในอีก ไม่ใช่ตามความเป็นจริงแล้วจะถือว่าเป็นของจริงเลย...ยังไม่ใช่ความจริง

แท้ เป็นความจริงของเหตุไฉน มันต้องหาเหตุ มันถึงจะมีผลไฉนใหม่ ต้องหาเหตุ เอาเหตุมาดึงว่าออกมา

จิตนี้เข้าไปในอริยสัจ พ้นกลิ่นออกมาจากอริยสัจถึงออกมาเป็นทุกข์ สมุทัย นิโรธ มรรค แล้วพอออกไปแล้วอะไรล่ะ? มันต้องผ่านกระบวนการของอริยสัจ ผู้ที่เห็นอริยสัจตามความเป็นจริง

ขณะเข้าไปในอริยสัจ กำลังหมุ่นกันอยู่นี้ กำลังคลุกกันอยู่ นักมวยกำลังต่อสู้กัน นักกีฬาจะอยู่ในเหตุการณ์ กำลังต่อสู้ กำลังเล่นกีฬากันระหว่างแพ้กับชนะ กำลังคลุกวงในกันอยู่ คนคนนั้น จะเห็นการกระทำของตัวใหม่ จนกว่ากีฬานั้นจะจบลง แล้วถึงว่ากรรมการตัดสินว่าแพ้หรือชนะ แล้วเรามาฟังผู้ที่ดูเราอยู่ หรือเราย้อนกลับไปดู เราจะเห็นว่า อ้อ! การกระทำช่วงไหนที่มันทำให้เราแพ้หรือทำให้เราชนะ จริงไหม

อันนี้ก็เหมือนกัน ในขณะที่กำลังพันตัวอยู่กับกิเลส สมาธิถอนออกจากอัปนาสมาธิ ออกมา วิปัสสนาใจ ขณะคลุกวงในกันอยู่นี้ ให้เห็นกาย ให้เห็นเวทนา ให้เห็นจิต ให้เห็นธรรม ธรรมารมณ์ ไม่ใช่เห็นธรรมแท้แน่ เห็นธรรม เห็นความแปรสภาพของขณะการต่อสู้ มันมีแพ้มีชนะ มีแพ้และมีชนะ ถ้าสติพร้อม ถ้าสมาธิเราพร้อม มันจะยกวิปัสสนา มันจะได้ชัยชนะ กิเลสมันจะไม่ขาดหรอก กิเลสมันเหนียวแน่น กิเลสมันเป็นแก่นกิเลส มันอยู่ในหัวใจของมนุษย์ หัวใจของผู้ปฏิบัติมานาน มันสู้ไม่ไหว มันจะหลบซ่อนก่อน มันไม่ยอมแพ้ง่ายๆ

การที่ว่าวิปัสสนาจนกิเลสมันยุบยอบลง มันจะปล่อยวาง วางโล่งเลย แล้วไอ้ที่ว่า จิตเป็นสมาธินี้เป็นผลๆ กับความเว้งว่างอันที่มันพิจารณาแล้วปล่อยวาง มันจะต่างกันขนาดไหน ความ เป็นปัจเจกตั้ง ธรรมแท้ๆ เป็นปัจเจกตั้งที่เข้าไป ไปสัมผัสกันจริงๆ แต่ถ้าไม่ได้สัมผัสกันจริงๆ มันจะแข่งหน้าแข่งหลังมาตั้งแต่สมาธิแล้ว แล้วก็มาแข่งหน้าแข่งหลังขณะวิปัสสนานี้ มันจะหลง

คำว่า “หลง” เห็นใหม่ เพราะกิเลสมันฉลาด แสนฉลาดมันฉลาดทุกๆ อย่าง แม้แต่การประพฤติปฏิบัติอยู่มันก็หลอกใจ มันจะสงบตัวลง แล้วถ้าเราผลอหรือเราภูมิใจในการประพฤติปฏิบัติเพราะเราไม่เคยพบ มันเหนียวนะ การจะต่อสู้ปฏิบัติต้องสู้กันสุดชีวิต แล้วพอผลเกิดขึ้นมา นี่มันวูบแวบนี้เราริบตะปบเลยว่าอันนี้เป็นผล เห็นใหม่ กิเลสมันจะขัดเยียดให้ด้วยว่า “ใช่แล้วๆ อันนี้คือกิเลสขาดแล้ว” นี่กิเลส

ถึงว่ามันฉลาดกว่าเราไง ถ้าไม่ฉลาดกว่าเรา มันจะหลอกเราได้หรือ มันหลอกเรานะ หลอกเราให้เชื่อว่าอันนี้เป็นผลแล้ว ผู้ที่เป็นนักปราชญ์จะต้องมีการทดสอบไง การทดสอบ การใคร่ครวญ การไม่เชื่อแม้ถึงที่เราสัมผัส ตามที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าพูดไว้ในกาลามสูตร ไม่ให้เชื่อใดๆ ทั้งสิ้น เชื่อจากการพิสูจน์ นี่ขนาดพิสูจน์อยู่มันก็ยังหลอกอยู่ในวงที่พิสูจน์อยู่นั้น เพราะอะไร เพราะกิเลสมันแข่งหน้าแข่งหลัง มันจะแข่งเข้ามาว่าอันนี้เป็นผลไป

การใคร่ครวญ การตรวจสอบ การทดสอบด้วยตามความเป็นจริง ความเป็นปัจเจก ตั้งมันเป็นจริงๆ ตามนั้นนะ สมมุจเฉทปหาน ปหานออกไป ในตำราบอกไว้ เห็นไหม “ตั้งแขนขา” ตั้งแขนขาเดยนะ ความที่หลุดออกไปตั้งแขนขา หลุดออกไป เวี่ยงว้างออกไป ออกไปตามความเป็นจริง ยถาภูตฺ ญาณทสฺสนํ...ยถาภูตฺ รู้ตามความเป็นจริง ยถาภูตฺ รู้ว่าหลุดออกไป รู้ว่ากิเลสขาดแล้วยังรู้ว่าจิตที่หลุดออกไป เห็นไหม

มันไม่ใช่ว่าคั้นๆ เคาๆ ลูบๆ คลำๆ แล้วว่าเป็นผล พิจารณากาย พิจารณาตามความเป็นจริงหรือ พิจารณาโดยที่กิเลสมันหลอกนะ เพราะการพิจารณาแล้วทีเดียวยังให้เข้าใจเลย ดูอย่างเรา เช่นเรา การศึกษาการทำงานของเราสิ อย่างการปรุงอาหารก็ได้ ครั้งแรกๆ มันจะอร่อยขนาดไหน ทำจนความเคยชิน จนหลับตาทำก็ทำได้เลย จะแกงไหนก็ได้ หลับตาทำยังได้เลย การวิปัสสนาต้องเป็นแบบนี้ เพราะการแกง เราแกงหม้อไหนหม้อนั้นก็คือแกง หม้อนั้นก็ได้กินอ้มในหม้อนั้น ยังอุ่นกินมือต่อไปได้ เห็นไหม แกง

การวิปัสสนาก็เหมือนกัน พิจารณาจนปล่อยวาง มันก็เหมือนแกงหม้อหนึ่ง มันเป็นผลงานไง ถ้าวิปัสสนาจนมันปล่อยวางมันเป็นความเป็นจริง แต่มันไม่ได้ขาด มันก็มีความสุขตามผลงานอันนั้นไป แล้วแกงหม้อต่อไปอร่อยไหม? มันก็ยังอร่อยต่อไป แล้วแกงหม้อต่อไปล่ะ แกงหม้อนี้อิ่มแล้วแกงหม้อต่อไปไม่เป็นแกงหรือ

จนกว่าเราจะชำระหม้อนั้นจนเกลี้ยง จนไม่มีอะไรที่จะมาติดในหม้อนั้นไป พิจารณาจนเห็นตามความเป็นจริงว่าไอ้แกงนี้มันก็เป็นของโสโครก ไอ้แกงนี้เราหลงมากินมันอยู่ได้ทำไม เราไม่คว่ำทิ้งไปเสีย เก็บล้างเช็ดหม้อให้เรียบร้อยไป พิจารณาตามความเป็นจริงสิ เห็นตามความเป็นจริงว่าสิ่งนี้มันยึดติดด้วยกิเลส อุปาทานยึดมั่นถือมั่นในตัวกิเลสนั้นไป

อุปาทานยึดมั่นถือมั่นในกายนั้นนะกิเลสมันหลอก ถึงจะเห็นตามความเป็นจริงก็เห็นด้วยหลอกๆ จนกว่ามันจะสมุจเฉท กายเป็นกาย จิตเป็นจิต มันแยกออกจากกัน แยกจริงๆ หลุดออกไป

เลย กายเป็นกาย จิตเป็นจิต ทุกข์เป็นทุกข์ กายนี้ไม่มีอำนาจเหนือกับดวงจิตดวงนี้อีกแล้ว เห็นไหม ถึงได้ว่าเป็นพระโศดบันไน พระโศดบันนละตักกายทิฏฐิ ทิฏฐิในกาย

ก็กายนี้เป็นเรา สิ่งที่เจือด้วยกายนี้เป็นของเรา แต่มันเป็นของอาศัยชั่วคราวไง เกิดเป็นมนุษย์ได้ร่างกายมา เกิดเป็นเทวดามันมีร่างกายหรือ? มันเป็นกายทิพย์ เกิดเป็นมนุษย์ได้ร่างกายมา เพราะได้ร่างกายมาแล้วจิตนี้อยู่ภายใน แล้วพบพระพุทธศาสนา สอนวิธีการไง ศาสนาพุทธนี้เป็นมคคา มคคาที่จะให้หลุดพ้นออกไป

เราได้มีมคคา มีเรื่องดำเนิน นี่ถึงว่าเพราะพบพระพุทธศาสนา เพราะเห็นครูบาอาจารย์ เพราะเดินตามธรรมที่ไม่แข่งหน้าแข่งหลัง เพราะเดินตามธรรมเป็นธรรมความเป็นจริง เดินไปตามธรรม เดินไปตามขั้นตอนของธรรมแท้ๆ มันจะแข่งหน้าแข่งหลังต่อเมื่ออ้าปากพูด แต่ถ้ามันเป็นธรรมความเป็นจริง มันบั้งจัดตั้ง มันรู้ตามเนื้อธรรม มันจะแข่งไปไหน ถ้าแข่งอันนั้นคือว่ามันไม่ถึงธรรม ถ้าถึงธรรม นี่ไม่แข่ง ไม่แข่ง เพราะมันแข่งไม่ได้ เพราะถ้าแข่งแล้วมันก็จะมรรคไม่สามัคคี มรรคไม่รวมลง มรรคไม่สมุจเฉท

มรรครวมลง มรรคสมุจเฉทปหาน มันเป็นไปตามธรรม มันเป็นภาวนามยปัญญา เป็นปัญญาที่เป็นเอกเทศ เป็นปัญญาที่เป็นธรรมจักร ไม่ใช่ปัญญาโลกๆ ไม่ใช่ปัญญาตบแต่ง ไม่ใช่ปัญญาคาดหมายใคร่ครวญ...ไม่มี ถ้าแข่งหน้าแข่งหลังมันเป็นปัญญาโลก มันเป็นปัญญาของกิเลส มันเป็นปัญญาของเล่ห์เหลี่ยม ถ้าเป็นปัญญาตามธรรมมันสมุจเฉทตามธรรม ไม่มีสิ่งใดเข้าไปเจอได้เลย เป็นธรรมล้วนๆ เป็นเนื้อของธรรม มันเอาอะไรมาแข่ง

เวลาปฏิบัติอยู่ เวลาเราปฏิบัติ กิเลสมันก็หลอกไป กิเลสมันหลอกไปตลอด เพราะมันหลอก กิเลสนี้คักหน้า มันก็แข่งไปคักใจ ป่วยขนาดไหนก็ไม่กล้ากิน เห็นยาอยู่ในตู้ไม่กล้ากิน เพราะอะไร เพราะมันกลัวแข่งหน้าแข่งหลัง ยาในตู้มี พระพระพุทเจ้ามี ธรรมแท้ๆ ก็มี แต่ไม่กล้ากิน ไม่กล้ารักษา เจ็บก็ทนเอา ไอ้การทนอย่างนั้นหรือเป็นการแข่งหน้าแข่งหลัง การทนอย่างนั้นถือว่าเป็นการไม่แข่งหน้าแข่งหลังหรือ การทนเอา การเอาหัวชนเสาไว้ จะเจ็บปวดขนาดไหน ก็กัดฟันทนอย่างนั้น อย่างนั้นใช่ไหมถือว่าเป็นไม่แข่งหน้าแข่งหลัง ถ้าเอายาพระพุทเจ้ามาแล้วเปิดตู้มาแล้วกินเป็นการแข่งหน้าแข่งหลัง...ไม่ใช่ เพราะกิเลสมันยึดตัวนี้ไง

กิเลสมันทำให้เราเจ็บปวดอยู่แล้วในหัวใจของเรา มันทำให้เจ็บแสบอยู่ในหัวใจ แล้วจะกินยากยิ่งว่าแข่งหน้าแข่งหลัง ถ้ามันไม่มีตัวนี้มานะ เปิดตู้ หยิบยามา ลืม หายไม่หาย ทนเอา มันมี

โรคข้างเคียง มันยังมีผลอยู่ ยาทุกชนิดมีผลข้างเคียง แต่ธรรมพระพุทธเจ้าไม่มีหรอก ไอ้กิเลสต่างหาก กิเลสตัวที่มันต่อต้าน นั่นคือตัวมันต่อต้าน การต่อต้านเราก็อันนี้เป็นผลข้างเคียง... ไม่ใช่ คือว่า ธรรมให้ผลเป็นเป็นความสุข ธรรมให้ผลเป็นการปล่อย ธรรมให้ผลจะทำให้ตัวเองพ้นจากโรค แต่กิเลสมันไม่ยอม กิเลสมันยังไม่ยอมไง มันถึงว่ากินเข้าไปแล้วมันมีความร้อน มันทำให้ร่างกายนี้ ครั้นเนื้อครั้นตัว เห็นใหม่ มันก็ว่าอันนี้เป็นผลข้างเคียงของธรรม

แต่ความจริงคือว่าตัวโรคมันต่อต้านต่างหาก ตัวกิเลสมันโดนปราบปราม ตัวกิเลส ตัวความเห็นว่ามันนี่จะเป็นการชนะใจ กิเลสต่างหากมันแข่งหน้าแข่งหลัง ไม่ใช่ธรรม นี่ตัวเป็นภายใน ความเห็นไม่จริงของเรา กิเลสตัวนี้น่าคิดมาก

ยาของพระพุทธเจ้านะ อุตส่าห์ตรัสรู้ อุตส่าห์วางนะ เมตตาสงสาร สงสารนะ สงเคราะห์โลก การสงเคราะห์โลก ธรรมเหนือโลกไง พิจารณาตามความเป็นจริงมันก็เปลี่ยนแล้ว เปลี่ยนความเห็นนะ จากพวกเรา จากนักปฏิบัติยังลุ่มๆ ดอนๆ มันก็แข่งหน้าแข่งหลังตลอด กิเลสนะ ลุ่มๆ ดอนๆ ไม่แน่ไม่นอน

พอพิจารณาตามความเป็นจริง ละทิฏฐิในความเห็นผิด สิ้นพศปรามาส ถึงจะเป็นผู้ที่ เป็นอจลศรัทธา ศรัทธานี้ไม่คลอนแคลนจากพระพุทธศาสนา จะมีใครยุแยงหรือจะมีปัญหาใดๆ ทั้งสิ้น หัวใจดวงนี้จะไม่เปลี่ยนแปลง จะไม่ปล่อยจากพระพุทธศาสนาเด็ดขาด เพราะหัวใจมันเป็นสังฆะแล้วไง สังฆะที่หัวใจเป็นสังฆะตามความเป็นจริง เพราะเข้าใจใจ ผู้ตรัสรู้ธรรม เดินเข้ากระแสนของธรรม มันเป็นสังฆะในหัวใจ ความเป็นสังฆะในหัวใจถึงว่าไม่คลอนแคลนจากอันนี้ไป จุดของตรงนี้ไม่แข่งหน้าแข่งหลัง แต่จุดข้างหน้ายังแข่งหน้าแข่งหลัง เพราะทิฏฐิความเห็นกายว่าเป็นอันนี้ไม่มี ไม่มี

แต่ธาตุของกาย พิจารณาเข้าไปจะเห็นตามความเป็นจริงว่า ธาตุของดิน น้ำ ลม ไฟ ธาตุ ๔ จากกายนี้ไม่ใช่เรา จากทิฏฐิในสักกายะ สักกายะคือกาย ทิฏฐิว่าเป็นกาย เห็นใหม่ เพราะมันรวมขึ้นไปเป็นรูป มีแขน มีขา มีหัว มีคอหยักๆ เห็นใหม่ เป็นคน ความเห็นกายระหว่างตรงข้ามใจ ระหว่างตรงข้าม นี่ความเห็นตรงข้ามมองออกไป

นางวิสาขาเป็นพระโสดาบัน นางวิสาขายังมีการสมรสออกไป ยังได้มีบุตรขึ้นมาได้ สักกายทิฏฐิที่ว่าไม่ใช่เรา หัวใจนั้นประเสริฐ หัวใจนี้เป็นสังฆะ แต่หัวใจยังไม่ละกามราคะ หัวใจยังไม่ละความเป็นธาตุขั้นธของกาย พิจารณากายเข้าไป พิจารณากายลงไป เห็นใหม่ ดินเป็น

ดิน น้ำเป็นน้ำ ลมเป็นลม ไฟเป็นไฟ ธาตุ ๔ ไร่ ร่างกายของมนุษย์นี้รวมด้วยดิน น้ำ ลม ไฟ ชั้น ๕ คืออารมณ์ความรู้สึก

ดิน เนื้อที่เป็นก้อนๆ สิ่งที่คมแข็งนี้ ถ้าเราตายไป ศพนี้ฝังไว้ ส่วนที่เป็นแขนนี้จะเป็นดิน ส่วนที่เป็นเลือดเป็นน้ำ ส่วนที่เป็นลม ลมหายใจเข้าออก ลมในโพรงกระดูก ลมในช่องท้อง ไฟ ธาตุไฟ เพราะจิตนี้ยังอยู่ จิตนี้คือตัวพลังงาน ตัวพลังงานตัวจุดใจ เหมือนตัวแสงหลอดไฟ ตัวหลอดไฟ พอมันสว่างขึ้นมาออกมากระทบหลอด เห็นไหม นี่ ธาตุไฟ ธาตุยังอยู่ พิจารณาเข้าไปในดินเป็นดิน น้ำเป็นน้ำ ลมเป็นลม ไฟเป็นไฟ แยกออกจากกัน เห็นตามความเป็นจริง

เห็น ไม่ใช่เห็นด้วยตาเนื้อ เห็น ไม่ใช่เห็นด้วยความคาดเดา เห็นเพราะจิตนี้เป็นสมาธิแล้ว สมาธินี้ไม่ใช่เรา สมาธินี้หมุนออกมาเป็นการทำงานก่อน ถ้าสมาธินี้เป็นเรา เห็นไหม มันคิดในความเป็นสุขนั้น คิดในความคิดว่าเราเป็นผลอันนั้น ผลอันนั้นยังคลอนแคลน ไม่คลอนแคลนในขั้นของสักกายทิฎฐิ แต่คลอนแคลนในขั้นสูงขึ้นไป เพราะสิ่งนั้นยังไม่คว้าหม้อคว้าไหอย่างที่ว่าเราแกลงนั้นไ้

การทำแกลงเป็นความจริงแล้วเราเห็นตามความเป็นจริงแล้วเรารู้ว่าหม้อคว้าไหหมดไป ขึ้นตอนหนึ่ง คว้าหม้อคว้าไหแล้วก็เอาหม้อทิ้งไว้นั้นหรือ สิ่งที่เราทดลองไปในพื้นเราจะกองอยู่นั้นหรือ สิ่งที่กายที่ว่าเป็นธาตุ ๔ ดินเป็นดิน น้ำเป็นน้ำ ลมเป็นลม ไฟเป็นไฟ มันยังอยู่เกาะเกี่ยวกับไอ้หัวใจดวงที่อยู่ในหัวใจเรา หัวใจพิจารณาข้างตรงนี้ไป พิจารณาเข้าไปๆ มันจะเป็นดิน เป็นน้ำ เป็นลม เป็นไฟ แยกออกจากกัน เป็นความจริงอันหนึ่ง หัวใจที่รู้ตามความเป็นจริงนะ มันแยกออกอีกส่วนหนึ่ง มันแยกออกมาระหว่างกายกับจิตแยกออกจากกันเลย ตามความเป็นจริง สมุจเฉทปหาน เป็นปัจฉัตตังรู้ขึ้นมา รู้นะ รู้เห็น ประจักษ์พยานพร้อมกับเป็นธรรมที่ไม่แข่งหน้าแข่งหลัง

เพราะมันจะแข่งไม่ได้ ถ้าแข่งนั้นมันไม่รวมลงอย่างนี้ มันไม่สมุจเฉท มันไม่แตกออก มันไม่ใช่ออกระหว่างกายกับจิต มันแยกปลอมๆ มันแยกโดยสมมุติ มันแยกโดยเล่ห์ การอ่านตำรา การใคร่ครวญ แล้วการวิปัสสนาขึ้นไป มันจะหลุดไปตลอด กิเลสมันจะจูงหน้าไปเลย มันจะแข่งไปก่อน แล้วมันจะดึงมาเลยว่าอาการแบบนี้จะเป็นแบบนี้ จะเป็นแบบนี้ มันเป็นการคาดหมายไปหมด มันแข่งขึ้นไปแล้วก็ลากเราเข้าไปอีกด้วย อย่าว่าแต่มันแข่งหน้าแข่งหลังอย่างเดียว มันไปข้างหน้าก่อน แล้วมันยังดึงจุมกเราไปอีกต่างหาก

แต่ถ้าเห็นตามสมุจเฉท เป็นปัจจุัตตัง เป็นธรรมแท้ๆ ไม่แข่งหน้าแข่งหลัง รู้ขึ้นมาตามความเป็นจริง รู้ขึ้นมาเพราะเราต้องสร้างขึ้นมา มรรคอรียสัจจนี้เกิดขึ้นจากการเราสั่งสมขึ้นมาจากการวิปัสสนา จากการทำหัวใจใจ จากการทำสมาธิธรรม จากการวิปัสสนา จากการค้นคว้าในธาตุ ๔ เห็นใหม่ มันเกิดขึ้นจากการเรามาชนะ เกิดขึ้นมาจากหัวใจของเราที่เชื่อในธรรมะของพระพุทธเจ้า แล้วเดินตามธรรม เดินต้อยๆ ตามธรรมะของพระพุทธเจ้า ไม่มีใครอาจหาญแข่งหน้าแข่งหลัง ถ้าแข่งหน้าแข่งหลังไป มันตกทะเลไปก่อน มันไม่เดินไปบนสะพานที่พระพุทธเจ้าวางมรรคอรียสัจจ มรรคใจ

เดินไปตามธรรม เดินไปตามมรรค ออกไป จิตกับกายแยกเว้งว้าง เว้งว้าง ตรงนี้เป็นตรงที่ว่า เริ่มระหว่างเกาะกับน้ำใจ แยกออก แผ่นดินกับแผ่นน้ำ คูสิทะเลมันกว้างขวาง เว้งว้างไปหมดเลย แล้วเราก็แหวกว่ายอยู่ในทะเล เราหาเกาะหาดคอนไม่เจอ เพราะจิตแยกออกจากกาย อันนี้จะตะกายเข้าหาฝั่งยาก ส่วนใหญ่ตรงนี้จะพักกันอยู่นาน จะให้กิเลสมันแข่งไปข้างหน้า แล้วก็บอกว่าอันนี้สิ้นแล้วจริงๆ แล้วมันแข่งออกไปเลยใจ มันวาดภาพ มโนภาพทั้งหมดเลย ว่ากลางทะเลนี้คือแดนนิพพาน นอนลอยคออยู่กลางทะเลเลย แต่ฉันว่า ฉันเป็นนิพพาน จะจมอยู่นั่นตลอด

แต่ถ้าเดินตามธรรมของพระพุทธเจ้า มันต้องรู้ความเป็นไปว่าไม่ใช่หรรอก ลงตรวจสอบนะ ลองพยายามตรวจสอบ พยายามทดสอบใจของตัวเอง นักปราชญ์ ชาวพุทธ พระพุทธเจ้าบอกว่าไม่ให้เชื่อ สิ่งใดมันเป็นสิ่งที่ข้องแวง เราเอามือลูบไปบนแผ่นดิน ลูบไปบนไม้ที่เรียบๆ มีอะไรสะดุดมือเรา อันนั้นมันยังไม่เรียบจริง หัวใจของเรา เราเป็นนักปฏิบัติ เราลองลูบใจของเรา เอาใจลูบใจสิ ลองลูบเข้าไป ที่ว่ามันอยู่กลางทะเล มันไม่มีสิ่งใด มันมีแต่น้ำเว้งว้างไปหมด ใต้นั้นมันอะไร มันอยู่ในโอบะ มันอยู่ในน้ำกาม แต่มันยังไม่เห็นใจ มันสุขอยู่ เพราะอยู่ในเป็นน้ำทะเล มันยังไม่เหนื่อย มันยังเพลิดเพลิดอยู่ในนั้นใจ

แต่ตรงจุดหนึ่งที่ว่าชาวพุทธต้องตรวจสอบ ต้องคอยทดสอบ พอดทดสอบเข้าไป น้ำที่ชุ่มอยู่ที่นี่มันเปียกปอน มันไม่ใช่ที่อยู่ของเราตามความเป็นจริงหรือ หัวใจไม่ได้พักตรงนี้ หัวใจอยู่นี้ได้ที่ไหน มนุษย์จะไปนอนอยู่ในน้ำได้อย่างไร ต้องว่ายอยู่ตลอดเวลา อันนั้นหรือที่ว่าเป็นเรือนอยู่ของเรา

การทดสอบ การใคร่ครวญมา มันจะรู้ว่าจิตนี้ไม่ใช่ ความเหนื่อยอ่อน ความที่เราต้องประคองตัวอยู่ อยู่ระหว่างในน้ำ ประคองตัวไว้ อันนั้นมันเป็นความทุกข์ แต่เริ่มต้นมันไม่เข้าใจใจ

มันเข้าใจว่าที่นี่เป็นนิพพาน ที่นี่เป็นที่อยู่ของหัวใจที่ประเสริฐ ประเสริฐของกิเลสที่มันแข่งหน้าแข่งหลัง มันแข่งออกไปนี่กว่าตรงนี้เป็นนิพพานไง เพราะมันแข่งหน้าแข่งหลัง มันถึงว่าตรงนี้เป็นที่อยู่ของมัน...มันไม่ใช่ ความตรวจสอบความใคร่ครวญนั้นถึงจะว่า อ้อ! อันนี้ไม่ใช่ มันจะกระทบถึง

กายนี้แยกออกไป ธาตุแยกออกไป จิตแยกออกจากธาตุ ๔ พอจิตแยกออกไปอย่างนั้น กายนอกมันขาดไป แต่ภายใน กายของจิต จิตที่มันเป็นกายเลย ตัวจิตที่เป็นกาย ตัวนี้คือตัวกาม ตัวกาม ราคะใจ ความเป็นกามราคะ เห็นไหม แต่พอจะจับต้องได้เพราะอะไร เพราะว่ามันเป็นรูปที่วิจิตรรูปของกายนี้มันเป็นวัตถุที่เรากระทบได้ กายที่เราจับต้องได้ แต่กายที่เป็นนามธรรม ที่เราจินตนาการ เราจินตนาการขึ้นมาสิ จะต้องการกายสวายนาคไหน จะต้องการเทวดานางฟ้าที่เลอเลิศขนาดไหน เราจินตนาการได้หมดเลย

การจินตนาการของกายนั้นมันเป็นกายที่จินตนาการ มันเป็นภายใน ตัวภายในนี้มันเป็นตัวเริ่มต้นของความคิดที่กายกระทบกาย กายกระทบกายคือการคิดของกามกระทบกัน ความเห็นของกามอันนั้น เห็นไหม การพิจารณากาม กามที่เกิดขึ้นจากหัวใจ พิจารณากายนั้นละ มันจะรุนแรง ความรุนแรงที่ว่าผ่านข้าม โธมะ ความรุนแรงอันนี้มันถึงว่าเข้าไปหาก็คยาก จับต้องแล้วยังต้องใช้ความต่อสู้แบบว่าสุดชีวิตจิตใจ ความประพฤติกฎปฏิบัติตรงนี้มันรุนแรง แต่รุนแรงขนาดไหนมันก็ไม่ผ่านพ้น เพราะอะไร เพราะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า องค์พระอริยสาวกต่างๆ เดินไปแล้วไง แต่เดินไปด้วยความวิริยอุตสาหะโดยใช้ชีวิตทั้งชีวิตบุกบั่นสู้จนเต็มทีไง

แต่พวกเรามันซุบมือเปิบไง ซุบมือเปิบตั้งแต่ว่านอนอยู่ใน โธมะก็ว่าอันนี้เป็นนิพพานแล้ว เพราะมันแข่งหน้าแข่งหลัง เพราะกิเลสมันแข่งไปก่อน กิเลสมันแข่งหน้าแข่งหลังไปจินตนาการเอาไว้ แล้วพอมานเจอตามความเป็นจริง มันไม่เหมือนกับการจินตนาการของความคิดหรือกรรมะอย่างนี้จินตนาการไม่ได้ ความจินตนาการ ความคาด ความหมาย การศึกษาเล่าเรียนมาขนาดไหนก็ใช้ไม่ได้ เพราะว่าเราศึกษาเล่าเรียนมา เราเป็นคนจำมา เราเป็นคนกำหนดทุกอย่างให้ตามสเป็คที่เราคิด ในความที่มันเป็นอย่างนั้นก็เหมือนกัน เพราะใจมันคิดออกไปตามแต่ที่กำหนดขึ้นมา ถ้าความกำหนดขึ้นมาที่มันแข่งไปแล้ว นี่มันแข่งจริงๆ แข่งโดยที่ตัวเองไม่รู้ตัว เวลาที่มันแข่งเรา เราไม่รู้ตัวเลย

แต่ถ้าเป็นความเป็นจริง มันแข่งไม่ได้ มันแข่งไม่ได้ตรงไหน? ตรงที่ว่ามันเป็นเนื้อเดียวกัน มันเป็นมหาสติ-มหาปัญญา ความเป็นมหาสติ-มหาปัญญา มันใคร่ครวญได้ดีกว่าสติปัญญาโดยธรรมชาติ เวลาอยู่กับจิตที่เรากระทบไปข้างนอก เราว่ายังจับต้องได้ยาก แล้วที่ว่ามันเป็นการจินตนาการของหัวใจ คิดคูสิ กายเรามันเหม็น มันมีเหงื่อมีโคลไหม เราต้องอาบน้ำอาบทำ เราต้องชะล้าง เราต้องพรมน้ำหอมนะมันถึงจะหอม

ความจินตนาการ จะจินตนาการขนาดไหนว่ายิ่งกว่านางฟ้า มันจินตนาการได้หมดเลย มันใกล้ชิดกับความรู้สึกอันนั้น ความรู้สึกคือตัวหัวใจใจ ตัวที่จะเป็นเข้าไป อาสเวหิ จิตตานิ วิมุจฺจิสฺสูติ ตัวจิตที่มันกระทบไปเรื่อยๆ มันใกล้ชิดกัน ความจินตนาการมันถึงเกิดขึ้นได้ไง นั่นนะ พิจารณานะ เพราะมันใกล้ชิดกัน มันก็เหมือนกับว่า เมื่อก่อนเราต่อสู้กับศึกภายนอก มันเข้ามาเป็นกองทัพระหว่างเรากับกองทัพเขา เห็นตัวเห็นตนต่อสู้กัน แต่ตอนนี้เป็นข้าศึกภายใน เราอยู่ในบ้านเรา เราไม่รู้หรือว่าขโมยมันมาชุมนุมอยู่ในบ้าน มันจะมาหาเราเมื่อไหร่ก็ได้ มันอยู่ในห้องนอนเราเลย มันอยู่บนหมอนเราด้วย เพราะมันอยู่กลางหัวใจเรา แล้วเราจะเข้าไปชำระ เราจะเข้าไปต่อสู้กับกิเลสตัวนี้ขนาดเรามีคนข้างนอก เห็นไหม เขายังตกทองเขายังหลอกลวงกัน แล้วนี่มันเป็นอารมณ์ของเราเอง มันทำไมจะไม่แข่งหน้าแข่งหลัง

มันแข่งไปขนาดไหนก็แล้วแต่ เราต้องตรวจสอบ การวิปัสสนาตรงนี้มันรุนแรง รุนแรงนะอย่าว่าแต่สู้ได้เลย เริ่มตั้งป้อมจะสู้นี้ล้มก่อนแล้ว เพราะมันไปโค่นตัวมันเองใจ อย่างเช่นเรานี่ เราเอามือตีเราสิ เราตีตัวเอง เรายอมตีใหม่ ใครเป็นคนเสียสติที่เอามือตีตัวเอง มีแต่เราทะเลาะกับคนอื่น เราตีคนอื่น

อันนี้ก็เหมือนกัน มันเป็นเรื่องความคิดของเรา เราไม่กล้าตี เราจะส่งออกไป พออารมณ์มันออกไป “เออ! อันนี้เป็น อันนี้เป็นนิพพานๆ” หลอกตลอด เพราะออกไป ออกไปแล้วมันก็ปล่อยาว พอปล่อยาวแล้วก็โล่ง โล่งที่ว่าอันนี้เป็นมันๆ มันอยู่ข้างหลังความคิดอันนั้น ย้อนกลับเข้ามาตรงนี้ไง ถึงว่ามันรุนแรง

ความรุนแรง น้ำป่าไหลหลาก ความเป็นน้ำป่าไหลหลาก ไหลหลากรุนแรงมาก เพราะมันเป็นการข้ามโอบะ เป็นการตัดกระแสเลย ตัดกระแสกามภพ ภพที่หมุนให้หัวใจที่มากเกิดเป็นมนุษย์นี้ ภพที่มากเกิดให้เป็นเทวดา มันเป็นภพที่ให้อยู่อาศัย เราทำลายภพทั้งหมดไป ภวาสวะชั้นหนึ่ง แต่

ไม่ใช่ว่าอนุสัย กวาสวะชั้นบน เป็นกวาสวะของกามภพ ไม่ใช่เป็นกวาสวะของจิต แต่ก็เห็นใหม่ มันถึงว่ารุนแรงไป ความตักอันนี้มันรุนแรงมาก

วิปัสสนา การต่อสู้ด้วยชีวิตจิตใจ การมูมานะ การวิริยอุตสาหะ วิริยธรรม ในสติปัฏฐาน ๔ ในวงอริยสัจ การต่อสู้อันรุนแรงนี้ไง จนถึงมัชฌิมาปฏิปทาตามความเป็นจริงนะ มันต้องเป็นมัชฌิมาตามความเป็นจริงของมันด้วย ไม่ใช่คาด ไม่ใช่หมาย ไม่ใช่การแข่งหน้าแข่งหลัง ต้องตามความเป็นจริง เป็นปัจจัยตั้งตัวนั้น โลกธาตุนี้ไหวหมด โลกธาตุนี้กรีนเลย เพราะไม่มาเกิดอีกแล้ว ในกามภพ

สังโยชน์ออกไป ๕ ตัว...กามราคะ ปฏิฆะ ออกไปอีก ๒ ตัว เป็น ๕ จิตนี้จะเว้งว่างหมดเลย เพราะว่ามันพ้นออกไปจากขันธ ๕ จิตนี้เป็นตัวของจิต สว่างไสว จิตนี้เว้งว่าง ก็แข่งหน้าแข่งหลังอีกล่ะ แสดงว่าอันนี้เป็นผล...ไม่ใช่ มันไม่ใช่ผลของมัน เพราะสังโยชน์เบื้องบน เห็นใหม่ รูปราคะ อรูปราคะ มานะ อุทธัจจะ อวิชชา

รูปราคะ อรูปราคะ ฟัง! สมานะที่เรากำหนดนี่เป็นรูป รูปของสมานะกับสมานะ สมานะที่ว่า กำหนดความว่างเป็นอารมณ์ ถึงจิตนี้จะป็นสมานะ จิตนี้จะป็นสมานะ ก็เป็นราคะทั้งหมด เราแสวงหาสมานะกัน เราทำจิตให้สงบกัน เราหวังความสงบ ความสุขนี้เว้งว่าง แต่พอขึ้นไป ถึงว่าจิตนี้สว่างไสว ความสว่างไสวนั้นมันเป็นสมานะในตัวมัน มันมีผลของสมานะ จิตนี้มันพ้นออกไปจากขันธ ๕ แล้ว ขันธ ๕ นี้มันกวนให้จิตนี้กระเพื่อม ขันธ ๕ มันจะคอยกวนไป สัญญา ความจำ ความคิด ความปรุง ความแต่ง มันจะคิด เห็นใหม่ คิดถึงกาย คิดถึงที่ว่ามีเมื่อก็ ความหมายของกายที่กายวิจิตรพิสดาร นี้ขันธ ๕ มันกวนใจนี้ตลอดเวลา มันกวนใจให้ฟุ้งตลอด แล้วขันธ ๕ นี้ขาดออกไป ออกจากหัวใจ ความคิดไม่มีในใจ เว้งว่างไม่เว้งว่าง

ความเว้งว่างนี้เป็นราคะ รูปราคะ-อรูปราคะ ใจที่เป็นรูป ถึงว่าพระอนาคามีไปเกิดบนพรหม ๕ ชั้นไป เป็นพรหม เพราะจิตนี้พ้นออกจากขันธ จิตนี้พ้นจากการปรุงการแต่ง จิตนี้พ้นจากขันธ ๕ ที่มันคอยยุดคอยแหย่ คอยทำให้ใจนี้กระเพื่อม แต่มันก็เป็นรูปราคะ-อรูปราคะ มีมานะ ความยึดตัวถือตน มีความว่าฉันนี้ประเสริฐกว่าคนอื่น ฉันทนี้เลอเลิศ เห็นใหม่ มีมานะ

มีอุทธัจจะ อุทธัจจะหมายถึงว่ามันก็คิดว่าทำงานของมันฟุ้งขึ้นไป เปรียบเทียบกับการงานว่าเหมือนกับเศรษฐีที่มีเงินมาก ก็นับแต่เงินไป นับนับสตางค์วันละก็ไป นับๆๆ อยู่นั่นแหละ นี้ อุทธัจจะ

อวิชา ความไม่รู้ในตัวความคิดอันนั้น ความไม่รู้ที่จิตนี้พ้นออกจากขั้น ๕ นี้กว่าพ้นไปแล้ว แต่ความจริงมันยังเป็นต่อของจิตใจ มันเป็น อวิชาขบจยา สงขารา มันเป็นภวาสวะ เพราะมันเป็นภพตัวสำคัญ มันเป็นอนุสัย เห็นใหม่ ความนอนเนื่อง จิตนี้ที่มันหมุนด้วยอนุสัยตัวนั้นวกกลับมาพิจารณาตรงนี้ไง แต่การจะพบตรงนี้ แม้แต่จินตนาการระหว่างหัวใจจินตนาการถึงร่างกายเป็นทิพย์ อันนั้นเรารู้ว่าภายใน มันแสนจะละเอียดแล้ว

จิตนี้เป็นรูปราคะ-อรุปราคะ ความเว้งว้างที่เป็นรูปและไม่เป็นรูป มันเป็นราคะๆ เห็นใหม่ คำว่า “ราคะ” คุณิ ราคะมันเป็นของที่สะอาดหรือของที่น่าเกลียด ความเป็นราคะมันจะสะอาดได้อย่างไรในเมื่อเป็นราคะ รูปราคะ-อรุปราคะ ความมานะในราคะนั้นหรือว่าตนประเสริฐ มานะว่าตัวเองกับจิตเว้งว้าง อันนี้หรือประเสริฐ นับเงินอยู่นั่นนะ นับแต่เงิน นับแต่ความอุทธรณ์จะอยู่นั่น อันนั้นหรือประเสริฐ อวิชาที่ไม่รู้สึกตัวตน อันนั้นหรือประเสริฐ

ความกระทบตรงที่ว่าค้นหาตัวนี้ ความตื่นเต้น ที่ว่าตนเองลงไปอยู่ในอวกาศ แล้วไปจับต้องตนเองที่พ้นจากแรงดึงดูดในอวกาศ ในอวกาศ เราหมุนไปกลางอวกาศ เราขึ้นไปอยู่ในกลางอวกาศตลอด แล้วเราจับอะไรไม่ได้เลย หมุนไปอยู่กลางอวกาศ ไม่มีแรงโน้มถ่วง แล้วเราไปจับเราได้ “เฮ้ย! เฮ้ย! หยิบผิด” เราต้องยืนให้ได้ เราต้องตั้งตัวให้ได้เพื่อเราจะทรงตัวในอวกาศไง

การจับตัวอวิชา การพบอวิชาในราคะนั้น เห็นตัวนี้ ถึงบอกว่าตัวจุดและต่อมที่ต้นของความคิดที่เป็นปฏิสนธิใจ ตัวที่ว่ามันจะแข่งหน้าแข่งหลัง ตัวที่มันจะขยับออกมาแล้วแข่งไปแข่งมา จับไอ้แข่งหน้าแข่งหลังนั้นตั้งให้ตรง แล้วมามัน มันจะแข่งไปไหน ฆ่ามันแล้วนะ ฆ่าไอ้ตัวแข่งหน้าแข่งหลังที่เป็นอยู่กลางอวกาศ จับมันมา ตั้งให้มันให้ได้ การตั้งให้ได้ เห็นใหม่ ถ้าจับแล้วตั้งให้ได้ จะรู้มันตัวนั้นนะ ฆ่าตัวนั้นเสีย

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกสาวกทั้งหลาย ไป อย่าไปทางเดียวกัน เพื่อให้ธรรมนี้ครอบคลุมไปในโลก ให้โลกนี้ได้ธรรม ให้โลกนี้ได้รับธรรมที่เป็นสาระ ไม่ใช่ธรรมแข่งหน้าแข่งหลังที่ทำให้แม้แต่เกิดเป็นมนุษย์ออกก็เกิดแล้วก็ตายไป มาเกิดจากมนุษย์ มาบวชเป็นพระ จนได้ชั้นเทพชั้นธรรมก็ต้องตายไป เพราะมันแข่งหน้าแข่งหลัง เพราะมันแข่งหน้าแข่งหลัง มันถึงต้องตายไปโดยการล้มคว่ำคะมาหางาย

การวิปัสสนาญาณ การเดินตามธรรมของพระพุทธเจ้า เริ่มจากเกสา โลมา นขา ทันตา ตโจ จนเข้าไปถึงตัวจิตแท้ ตัวที่ว่ามันเป็นจุดเริ่มต้นของการจะเริ่มคิดออกมาไง ประหารมัน ทำตาม

พระพุทธเจ้าสอน เดินตามธรรมพระพุทธเจ้า เป็นสาวกขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเผยแพร่ธรรมตามองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า มันจะแข่งหน้าแข่งหลังไปไหน เอวัง

เพิ่มเติมท้ายกัณฑ์

ธรรมที่แข่งหน้าแข่งหลัง มันคิดเวลาพระพุทธก็คิดอยู่ เวลาพระพุทธมันก็อย่างว่า มันมีประโยชน์และมีโทษ ไอ้พระพุทธก็ส่วนพระพุทธ พระที่มีคุณค่าต่อกันไง เพราะว่าเราเคารพในครูบาอาจารย์ การเคารพในครูบาอาจารย์อย่างหนึ่ง ในเมื่อครูบาอาจารย์อยู่ ควรให้ครูบาอาจารย์นี้เป็นหลัก ใช่ไหม ถ้าเป็นตรงนั้น แต่ถ้าออกมาจากข้างนอกแล้ว อย่างที่ว่าหมอไปเจอคนไข้ คนไข้กำลังจะเป็นจะตายแล้วหมอมักรักษาไม่รักษานี้มันน่าเกลียดขนาดไหน เวลาจำเป็นต้องใช้มันก็ควรจะใช้จำเป็นจะใช้ เห็นไหม นี่มีพระมาพูด แล้วมันอยู่ถึงทางชายแดนอย่างนี้ แล้วไม่ได้แสดงออกมาเลย ไม่ได้บอกให้ญาติโยมเขาฟังเลยอย่างนี้ แล้วพูดถึงนะ เขาควรจะได้ประโยชน์ไม่ได้ประโยชน์

นี่ถ้าพระพูดนะ แต่ถ้าโยมพูดนี้มันฟังไม่ได้เลย มันไม่ใช่สถานะของโยมที่จะมาพูดได้ เพราะโยมเอาอะไรมาเทียบ โยมไม่มีสิทธิ์ที่จะพูดได้เลย มันเป็นคนละฝ่ายเลย เหมือนกับคนที่ว่าไม่ได้ทำงาน คนไม่ได้ทำงานจะไปติคนทำงานได้อย่างไร คนที่ไม่ได้ปฏิบัติไปปฏิบัติกับคนปฏิบัติได้อย่างไร

พอพูดออกมามันพูดด้วยกิเลสไง พูดด้วยว่า ถ้าปล่อยไป ยานี้ แบบเอดส์ ถ้าหาเอดส์ได้ พอออกมาในใครๆ ก็ต้องแสวงหาใช่ไหม นั่นจะไม่ให้ออกมาไง แล้วให้คนที่เอดส์ตายไปเปล่าๆ อย่างนั้นหรือ

มันคิดอยู่ แต่ถ้าคิดว่าอย่างที่พระเตือน...ฟัง แล้วเราก็คิดอยู่ มันเป็นเพราะว่าถ้าพระมีกิเลส ถ้าพระอยากเอาไปอวดตัว นี่อีกเรื่องหนึ่ง นี่เก็บมิดชิด ไม่ให้ใครรู้เรื่อง เพียงแต่เราเสนอตรงนี้ เราเสนอเป็นยาใจ เป็นเนื้อของยา ความเป็นยานั้นเป็นยารักษาโรค ยารักษาโรค นี่ปฏิบัติเพื่อรักษาโรค มันไม่น่าจะเป็นอย่างนั้นหรอก ฉะนั้น ถึงว่าไม่ฟัง

ทีนี้เพียงแต่ว่า พอคิดอย่างนี้แล้วมันคิด มันคิดแล้วก็สู้ สู้ให้มันเป็นประโยชน์

การแข่งหน้าแข่งหลังมันต้องแบบว่าไม่จริงใจ มันไม่จริง สิ่งนี้ไม่จริงหนึ่ง สิ่งที่เป็นธุรกิจหนึ่ง อะไรก็ได้ที่ทำเป็นธุรกิจ เพราะว่ามันไม่ใช่เนื้อธรรม มันเป็นการต้องการเงิน ต้องการธุรกิจ

เป็นธุรกิจหนึ่ง ต้องการชื่อเสียง ธุรกิจมันก็รวมหมด รวมทั้งชื่อเสียง ลากสักการะ รวมหมด เพราะอะไร เพราะมันเป็นธุรกิจใจ อันนั้นถึงเป็นแข่งหน้าแข่งหลัง แข่งออกไปเลย ไม่จริงก็แข่ง

แต่ถ้าจริงนี่ไม่ใช่แข่ง เพราะมันไม่มีตัวเพื่อประโยชน์ มันไม่มีตัวธุรกิจ ใจนี้เป็นธรรมนะ ไม่มีอะไรที่มาแอบแฝงหรือก ไอ้แข่งหน้าแข่งหลังคือการแอบแฝงใจ ตัวแอบตัวแฝง ตัวเล่ห์เหลี่ยม ความเล่ห์เหลี่ยมแข่งหน้าแข่งหลัง แล้วถ้าไม่ใช่เล่ห์เหลี่ยม มันเอาอะไรมาแข่ง เอาอะไรมาแข่ง

นี่มันเป็นกระแสทั้งนั้นล่ะ เวลาพระเตือน เวลากระแสกลับมาไง คำว่า “กระแส” หมายถึงว่า ถึงธรรมนั้นก็เป็นจริงอยู่ แต่ก็สร้างกระแสไว้คั่นหน้า พอสร้างกระแสไว้คั่นหน้าว่าตรงนี้เป็นความคิด นี่เวลาพระเป็น เป็นตรงนี้ไง เวลาเจอกระแส กระแสไม่ใช่ความจริง จริงไหม สร้างกระแสไว้คั่นหน้า เออ! ถ้าพระพูดนี้ถูก แต่ถ้าโยมพูด โยมไม่รู้เรื่องหรือก กระแสที่ไปคั่นไว้อยู่ เออ! นี่แข่งหน้าแข่งหลัง

กระแสคักธรรม ธรรมเป็นของจริงก็จะเห็นถ้ากระแสขึ้นมา ธรรมไปไม่รอด เพราะความเป็นธรรมมันมีขนาดไหน เห็นไหม ถึงว่าธรรมเหนือโลก อาจารย์บอก ธรรมเหนือโลก มันถึงว่าต้องปรับตัว ถึงต้องเข้าใจใจ เวลาพระเตือน เห็นไหม ต้องรู้สึกตัวด้วย ต้องเข้าใจว่าถ้าเป็นธรรมจริง มันต้องไม่ไป เจอกระแสนี้ใช่ไหม ก็ลอคพับไปสิ ผ่านกระแสไม่สามารถคร่อมอยู่ไง กระแสไม่สามารถ เพราะธรรมมันเหนือกว่า ธรรมนี้เป็นอวกาศ เป็นที่ว่าง ที่ว่างจะเอาอะไรใส่เข้าไปก็ได้ มันไม่ใช่วัตถุ วัตถุนี้ใส่ไม่ได้ มันคิด มันชน เห็นไหม ธรรมเว้งว่าง

ฉะนั้น กระแสนี้เป็นกระแสโลก ถ้าพระเตือนอันนี้เป็นกระแส ถ้าอย่างคนอื่นมาพูดนี้ไม่ได้ๆ ไม่ฟังหรือก มันเป็นเล่ห์ เล่ห์กระเท่